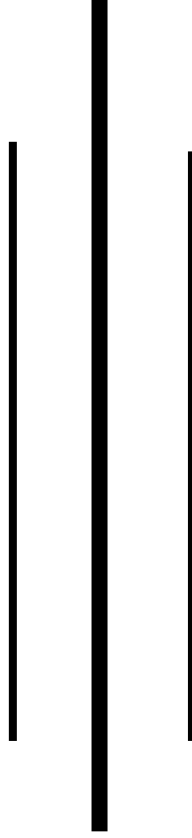

दोस्रो गाउँसभा तथा पाँचौ अधिवेशनमा प्रस्तुत
निति तथा कार्यक्रम
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२

गौमुल गाउँपालिका
घट्मुना बाजुरा
मिति: २०८१ असार ७ गते

दोस्रो गाउँसभा तथा पाँचौ अधिवेशनमा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को निति कार्यक्रम तथा बजेट

गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू,

हाम्रो गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँसभा तथा पाँचौ अधिवेशनमा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरूमा हार्दिक स्वागत तथा नमस्कार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

हाम्रो देशको शासन व्यवस्था परिवर्तनका निम्ती विभिन्न कालखण्डमा जिवनको आहुती दिने शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रदाञ्जली व्यक्त गर्दछु । सम्पूर्ण घाइते तथा अपाङ्गहरूको स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।

हामी देश संघिय संरचनामा सचालन भएपछिको यो दोस्रो कार्यकालको दोस्रो गाउँसभा तथा पाँचौ अधिवेशनमा उपस्थित छौं । हाम्रा सामु अहिले पनि थुप्रै चुनौतिहरू छन्। हामीले निर्धारण गरेका लक्ष्य उद्देश्य र योजनाहरू एकै पटक लागु गर्न र कार्यान्वयन गर्न सकिरहेका छैनौं। तथापी हामी सँग भएका समस्याहरूबाट पछाडी हट्ने होइन बरु ती समस्याहरूको डटेर सामना गर्नुको विकल्प छैन । हामी संग भएको सिमित स्रोत साधनलाई समुचित ढंगले प्रयोग गर्दै जनताका आधारभुत आवश्यकता पुरा गर्नु पर्नेछ। दिगो विकास लक्ष्य ,पन्ध्रौ योजना,प्रदेश तथा पालिका आफैले लिएको लक्ष्य र सुखि नेपाली समृद्ध नेपालको राष्ट्रिय आकाँक्षा पुरा गर्नु हाम्रो प्रमुख दायित्व हो । यसरी यस आ व मा पनि **आत्मनिर्भर जनता गौमुल समृद्धिको आधार: शिक्षा स्वास्थ्यमा सुधार ,जडिबुटी र पर्यटन प्रबद्धन सहकारी मार्फत कृषी जन्य व्यापार** मुल नारालाई नै आत्मसात गर्दै यस वर्षको बार्षिक निति कार्यक्रम ल्याउने प्रयास गरेको छु। यस वर्षको बजेट मा मुख्य रुपमा **तिन स** अर्थात **सडक, शिक्षा र स्वास्थ्य** लाई प्राथमिकतामा राखिएको छ।

गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू,

यो निति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा निम्नानुसारका सिद्धान्तहरूलाई आधार मानीएको छ ।

- १) सुखि नेपाली,समृद्ध नेपालको राष्ट्रिय आकाँक्षा ।
- २) दिगो विकास लक्ष्य,पन्ध्रौ विकास योजना,बेइजिङ्ग घोषणा पत्र,प्रदेश सरकारले लिएको लक्ष्य र पालिकाले निर्धारण गरेका लक्ष्य ।

गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू,

अव म चालु आ व २०८०।०८१ सम्मको क्षेत्रगत समिक्षा प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहन्छु ।

क) पूर्वाधार विकास:

- १० शैया अस्पताल निर्माण अन्तिम अवस्थामा रहेको छ ।
- फनपार्क निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ ।
- वडा न ४ र ५ जोड्ने सडक नियमित संचालनमा रहेको छ ।
- वडा नं ३ जोड्ने सडक निर्माण भएको छ ।
- वडा नं ३ मा २६० मिटर लामो झोलुङ्गे पुल निर्माण भएको छ ।
- आगर देखी २ नं जोड्ने सडक करिव ४.५ किलो मिटर निर्माण कार्य भएको छ ।
- २ वटा विद्यालयहरू घटाल आ वि र सत्य आ वि निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका छन् ।
- गौमु गाँउपालिका विभिन्न वडाहरूमा सिचाँइकुलो गोरेटो बाटो विद्युत नगर सडक निर्माण स्वास्थ्य भवनहरू निर्माण कार्य सम्पन्न भइ भुक्तानीको प्रकृत्यामा रहेका छन् ।
- सडक बोर्डबाट किर्तिचौर देखी मानाकोट सम्म सडक स्तर उन्नती गरीएको छ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट प्रभाव प्राविको फिल्ड र शौचालय र जिवनज्योतीको सौचालय निर्माण गरीएको छ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाटै तुसारीगाड देखी जुरेली सम्मको बाटो सिमधारा लघु लज विद्युत नहर र निलासैन देखी कौडाकोट सम्मको बाटो निर्माण गरिएका छन्
- सियाढुङ्गा पशु सेवा शाखाको टहरा र तल्दुगुन स्वास्थ्य सेवा इकाइको टहरा निर्माण गरी नियमित सेवा संचालनमा आएको छ
- हिमशिखर आधारभुत विद्यालयको रिटेनिङ्ग वाल निर्माण गरिएको छ ।
- अम्लिस खेल मैदान निर्माण गरीएको छ ।
- थारखोला लघु जलविद्युत नहर मर्मत योजना निर्माण गरिएको छ ।

ख) सामाजिक विकास:

- महिला हिसाँ लाई न्यूनिकरण गर्न वडा तथा गाउँपालिका स्तरिय विभिन्न जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिएका छन् ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा औषधीको अभाव नहुन दिइ उपचार पूर्व रोकथामको विषयमा स्वास्थ्य शिक्षा दिनका लागि टोल टोलमा हरेक स्वास्थ्य कर्मि पुग्ने व्यवस्था गरिएको छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता गौमुल पालिकाका १७१९ जना लाभग्राहीहरूलाई EFT मार्फत रकम भुक्तानि सम्बन्धित लाभग्राहीहरूको खातामा गरिएको छ ।
- गाउँपालिकाको केन्द्रमा भिडियो एक्सरे र सिआर मेसिन जडान तथा फार्मिसि स्थापना गरि MBBS डक्टर सहित सेवा निरन्तर संचालनमा रहेएको छ ।
- शसत्र अनुदानका कार्यक्रमहरू निरन्तर रुपमा संचालन गरिएका छन् ।
- सबै नागरिकहरूलाई कोभिड १९ विरुद्धको खोप लगाईएको छ ।
- आर्थिकरुममा विपन्न घरपरिवारहरूलाई निशुल्क स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था गरिएको छ ।
- यस पालिका को वडा न १ देखि ६ सम्मका कृषकहरू ले पालिराखेका पशु चौपाया जस्तै गाई गोरु र भैसिहरू मा महामारिको रुपमा फैलियोको भाईरस लम्पी स्कीन द्वारा सर्ने गाई गोरु र भैसि को शरिरमा गाँठा आउने ज्वारो मृत्यु हुने जस्ता रोग लाई नियन्त्रण गर्नका लागि औषधि र खोप सहित बोकेर प्राविधिक कृषकको घर दैलोर गोठ र खर्कमा पुग्ने काम सेवा प्रदान गरिएको छ ।
- आइ एन एफ नेपालको प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोगमा हाड जोर्नी सम्बन्धि स्वास्थ्य सेवा शिविर संचालन गरिएको छ ।
- गाउँपालिकाको केन्द्रमा आयुर्वेदिक मार्फत १७८६ जना विरामीहरूलाई परामर्श सेवा र औषधी उपचार सेवालार्ई निरन्तरता दिएको छ ।
- अपाङ्क भएका व्यक्तिहरूको लगत संकलन गरि अपाङ्क परिचय पत्र वितरण गरिएको छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता र ब्यक्तीगत घटना दर्ता Online मार्फत नियमित गरिएको छ ।
- पोषण सेवा प्रवाहका लागी २९ वटै आमासमुहमा पोषण र सरसफाई सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।
- समुदायमा बालविवाह,मर्यादित महिनावारी तथा सुत्केरि अवस्थामा पोषणको वियषमा विद्यमान हानिकारक मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।
- कृषकहरू ले पालिराखेका पशु पन्छि तथा चौपायाहरू लाई विभिन्न प्रकारका रोगहरू वाट बचाउनका लागि औषधि तथा खोप खरिद गर्ने काम गरिएको छ । कृषकहरू लाई पशुसेवा २ वटा सेवा केन्द्र निलासैन र सियाढुङ्गा वाट सुचारु भयको छ ।
- बालविवाहलाई रोक्न अथक प्रयास गरिएको छ । कतिपय विवाह स्थगित गरि केटा केटीहरूलाई आफ्नो आफ्नो घर पठाउने र कतिपयको विवाहलाई हुनै नदिने गरी सामाजिक रुपमै रोक्ने प्रयास गरिएको छ ।
- समुदायमा बालविवाह,मर्यादित महिनावारि र सुत्केरी अवस्थामा पोषण र सरसफाई विषयमा अभिमुखिकरण गरीएको छ ।

ग) आर्थिक विकास:

- गाउँपालिका भरिका विभिन्न क्षेत्रको हावापानी प्राविधिक सम्भाव्यताको अध्ययन पश्चात ३४२०कृषकहरूलाई मौषम तथा बेमौषमी तरकारीका विउहरू उपलब्ध गरी नियमित उत्पादनमा सहयोग पुगेको छ ।
- गौमुल गाँउपालिका भरीका ५६० जना कृषकहरूलाई गहुको विउ वितरण गरीएको छ
- गौमुल गाँउपालिका उत्पादित १०० कुइन्टल सुन्तला १० कुइन्टल कोदो र १२० कुइन्टल सिमि बाह्य बजार मार्तडी, धनगढी, दार्चुल्ला र काठमाण्डौ बजारमा निर्यात गरी कृषकहरूको आमदानीमा बृद्धी भएको छ ।
- गौमुल गाँउपालिका २५० जना कृषकहरूलाई सिमिको विउ वितरण गरीएको छ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट ४६ जना र युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना बाट ४० जना गरी जम्मा ८६ जनालाई १०० दिनको रोजगारी प्रदान गरी प्रत्येक व्यक्तिले ६६१३२ रुपैया आमदानी गरेका छन् ।
- ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरिने बर्षे फलफुलको माग संकलन गरि कृषि ज्ञान केन्द्र मार्तडी बाजुरामा पठाईएको छ ।
- कृषि ज्ञान केन्द्रको आर्थिक सहयोगमा गौमुल गाउँपालिका वडा २ मा मौरी ब्लक वडा ४ मा आलु ब्लक र वडा न ५ मा साना सिचाई कार्यक्रम सम्पन्न भईसकेको छ ।
- कृषिमेल प्रदशनीमा ३१ जना कृषकहरूलाई सम्मान गरिएको छ भने ३ जनालाई तिस हजार नगद प्रदान गरिएको छ ।

- किसान सुचिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत गौमुल गाउँपालिका भरिका कृषकहरू मध्ये ९६२ जना सम्पूर्ण विवरण पेश गरिएको र कृषक परिचय पत्र वितरण गरिने प्रक्रियामा छ ।
- माटोको अवस्था विश्लेषण तथा माटो सुधारका लागि गौमुल गाउँपालिकाका प्रत्येक वडाहरूबाट बाट कम्तिमा १० वटा माटोको नमुना संकलन गरि प्रदेश मल तथा माटो परिक्षण प्रयोगशाला सुन्दरपुर कन्चनपुर पठाईएको छ ।
- गौमुल गाउँपालिकामा उत्पादन भएको मुख्य बाली सिमि, धान, कोदो, गहुँ जौ बालिको ऋप कटिंग गरि क्रमशः २.५, ४, ३.५, २.७ र ३.२ मेट्रिक टन उत्पादन भएको छ । डालेघासका लागि नर्सरी निमाण गरिएको ।
- विभिन्न साझेदारी निकाय संगको समन्वयमा कृषि सम्बन्धि काम गरिदै आएका छौ ।

घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन:

- वनको सरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्न बाहिर बाट आउने चौपायालाइ पूर्ण रुपमा बन्द गरि खुला चरिचरनमा बन्द गर्ने प्रयत्न गरियो ।
- विपदमा परेका ९४० परिवारहरू लाई राहत वितरण गरेको ।
- मिति २०८० साल असोज महिनाको १६ गते बझागं जिल्ला केन्द्र विन्दु बनाइ आएको भुकम्पले यस पालिकामा गरेको क्षतीको एकिन गरी विवरण संकलन गरीएको छ ।
- मिति २०८० साल असोज महिनाको १६ गते बझागं जिल्ला केन्द्र विन्दु बनाइ आएको भुकम्पले क्षती गरेका ५५ घ धु को डिजायन स्टमेट एम्बी तथा आवश्यक कागजात तयारी गरी पहिलो किस्ता प्रति व्यक्ति रु २५००० निकासा गरिएको छ ।
- ५५ वटा टहरा निर्माण भएकाछन ।
- २०७९ साल माघ महिनाको १० गते आएको भुकम्पबाट क्षती भएका यस गाउँपालिकाका ४०३ घरपरिवारको प्रहरी मुचुल्का अनुसुची लगाएतका आवश्यक कागजातहरू तयार गरिएका छन ।
- मनसुनजन्य विपदबाट क्षती भएका ४८ वटा घरधुरीका लागि घर निर्माण तथा दोस्रो किस्ता निकासाका लागि आवश्यक सहजीकरण गरी प्रति व्यक्ति रु १३५००० । (एक लाख पैतिस हजार) का दरले निकाशा गरिएको छ ।
- मनसुनजन्य विपद असीना पानी अगलागिका घटनाबाट क्षती भएका घरधुरीका लागि आवश्यक राहत सामग्री वितरण भएको छ ।
- सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत छनौटमा परेका घरधुरीहरूको आवश्यक कागजात डिजायन स्टमेट सम्झौता लगाएत आवश्यक कागजात तयारी गरी पहिलो किस्ता निकाशाका भएको छ ।
- प्रत्येक वडाहरूमा वर्षातको समयमा हुन सक्ने क्षतीलाइ मध्यनजर गरी वडागत राहत सामग्री वितरणमा गरिएका छन ।
- विपद व्यवस्थापन सम्बन्धिका सामग्रीहरूको तयारी गरि केहि वितरण गरिएको छ र कार्ययोजना तयार पारिएको छ ।
- विपद प्रतिकार्य र विपद मनसुनजन्य योजना अध्यावधिक गरिएको छ ।
- विपद जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धि जनचेतनामुलक कार्यक्रम गरिएका छन ।

ङ) संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह:

- सम्पूर्ण विध्यालयको सामाजिक लेखा परिक्षण गराई अन्तीम लेखा परिक्षण गरिएको छ ।
- अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण जस मध्ये क वर्ग का १० वटा ख वर्ग का ५ वटा र घ वर्ग का १ जना गरि जम्मा १६ वटा परिचय पत्र वितरण गरिएको छ ।
- स्थानीय तहको स्वमूल्यङ्कन **LISA** मा ७३.७५ प्रतिशत नतिजा हासिल गर्न सफल भएका छौ ।
- वडाहरूमा गाउँपालिकाले उपलब्ध गराउने सेवा सुविधा तथा गाउँपालिकाले गर्ने विभिन्न कार्यक्रमका वारेमा जनता र अन्य निकायहरू लाई जानकारी गरिएको छ ।
- कक्षा १ देखि ३ सम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरि कार्यान्वायन भइ रहेको छ ।
- गाउँपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्र बाट पालिकाका सबै वडाहरूमा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका विभिन्न आयोजनाहरू संचालन गरि १५७ जना व्यक्तिहरू रोजगारको सेवा प्रदान गरेको छ ।
- गाउँपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रबाट श्रम स्वीकृती सेवा र पुनः श्रम स्वीकृती सेवा प्रदान गरिने भएको छ ।
- गौमुल गाउँपालिका वडा न १ देखि ६ सम्मका १२ जना सहभागिलाई २५ दिने सिलाई कटाइ तालिम सन्चालन गरिएको छ ।

- व्यवसायिक फर्निचर तालिम गौमुल गाउँपालिका वडा न १ अम्लिसमा २० जना सहभागिहरू लाई प्रदान गरिएको छ ।
- अव्यवस्थित मदिरा सेवनबाट समाजलाई सभ्य र सुसस्कृत बनाउन लागु गरिएको मदिरा सेवन कार्ड प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भएको छ भने समाजमा शान्तीको प्रत्याभुती दिलाउन सफल भएका छौं ।
- जनतालाई जनताकै सामाजिक काममा आफै सक्रिय बनाउन देशका लागि दुइ दिन कार्यक्रम संचालनलाई नियमितता दिईएको छ ।
- न्यायीक समिती मार्फत न्याय निरूपणको कामलाई सक्रियताका साथ निष्पक्ष ढंगले सम्मन्न गर्ने गरिएकोछ ।
- घरेलु उधोगमा बृद्धी गरिएको छ ।
- नेपाल टेलिकमको समन्वयमा सबै वडाहरूमा टिप्ने गरी 4G सेवा जडान गरीएको छ

गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू,

अव म गाउँपालिकाका सबल पक्षहरू,अवसरहरू ,सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरू र चुनौतीहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

क) यस गाउँपालिकाका सबल पक्षहरू:

- विकास निर्माणका कामहरूलाई प्रार्थमिकताका आधारमा गरी रहनु ।
- जनताको सक्रिय सहभागिता भइ रहनु ।
- कुनै पनि प्रकारका विवादले पालिकाका काममा अवरोध नपर्नु ।
- जनता,जन प्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको विच सन्तुलित वातावरण कायम रहनु ।
- विना पूर्वाग्रह निर्विवाद ढंगले स्थानिय सरकार संचालन भइ रहनु ।
- स्थानिय सरकाले लिएको निति तथा कार्यक्रममा जनताको सकारात्मक भुमिका रहनु ।
- न्यून श्रोतबाट आवश्यकताको प्रार्थमिकताकरण गरी श्रोतको सही व्यवस्थापन हुनु
- गाँउपालिकाले पारित गरेका निति तथा नियमावलीहरू नियमित कार्यान्वयनमा रहनु ।
- डिजिटल प्रोफाईल अध्यावधिक गरिएको छ भने डिजिटल नागरिक वडा पत्र गाउँपालिकामा शुरु गरिएको छ ।
- सरकार र जनता विच सुचनाको आदान प्रदानका लागि पालिकाले रेडियो गौमुल मार्फत सुचना सन्देश प्रशारण गर्दै आएका छौं ।
- विभिन्न साझेदारी निकायहरूसंग समन्वय गरि पालिकामा लगानी भित्र्याउने कार्य गरिरहेका छौं ।
- पालिकाको स्थानीय उत्पादनलाई प्रचार प्रसार गर्न मार्तिडिमा रहेको गौमुल कोषेलि घरलाई नियमितता दिएका छौं ।
- गाउँपालिका भित्र ६ वडाकार्यालय मध्ये पाँच वडाको भवन निर्माण भइ कार्यालयको काम नियमित सुचारु गरिएको छ ।
- गाउँपालिका द्वारा संचालन भएका विभिन्न विकास निर्माण सेवा सुविधा प्रति जनसमुदायको गुनासो अपेक्षा तथा जनप्रतिनिधि र समुदाय विच को दोहोरो अन्तरक्रिया कार्यक्रम नियमित संचालन गरिएकोछ ।
- ९५ प्रतिशत खानेपानि मा पहुच पुगाएका छौं ।
- प्रत्येक वडामा आधारभुत स्वास्थ्यको व्यवस्था गरि जनतालाई स्वास्थ्य सेवाको पहुचमा पुगाएको छ ।
- किशोरी तथा सुनौला हजार दिनका घरपरिवारका सदस्यहरूलाई करेशाबारी निर्माण सम्बन्धि सैदान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान दिई समुहगत च्याउ खेति उत्पादन कार्यक्रम संचालन गरेको छ ।
- स्वस्थ पानी पिउनका लागि गाउँपालिका भित्रका सबै सामुदायिक विद्यालयमा पानि सुद्विकरणका लागि फिल्टर वितरण गरिएको छ ।
- साक्षर गाउँपालिका घोषणा गरेको ।
- समग्र खेतिको सम्भव्यता अध्ययन गरी उन्नतजातको इटलिबाट विउ भित्र्याई स्याउ खेती सुरु गरिएको ।
- गाउँपालिका भित्रका सबै सडकहरूको DPR तयार तथा वातावरणीय प्रभाव मुल्याकन समेत गरेको छ ।
- शैक्षीक सुधारका लागी,दरवन्दी मिलान ,शैक्षिक अनुदान थप गरिएको छ भने सबै विद्यालयका संरचना भुकम्प प्रतिरोधी वन्ने गरि DPR गरी भवनहरू निर्माण हुदै छन ।
- विधार्थि को चारित्रीक विकास गर्न विधार्थि ,शिक्षक र विध्यालय व्यवस्थापन समितिलाई तालिमको व्यवस्था गरिएको छ ।
- छाडा पशु पालनलाई व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- जनतालाई जडिवुटिमा आत्मनिर्भर बनाउन जडिवुटिको सम्भाव्यता सम्बन्धि DPR तयार भएको र हाइटेक प्रविधिको जडिवुटि नर्सरी स्थापनाकोलागि अध्ययन सम्पन्न भएको छ ।

- स्थानिय उत्पादन सिमिलाई जोड दिई बजार सम्म पुगाउन अनुदान दिदै आईरहेको छ भने यस ले गर्दा उत्पादनमा व्यापक वृद्धि भइरहेको छ ।
- सबै बस्तीहरूलाई उज्यालोको पहुचमा ल्याउन सफल भएको ।
- सबै वडाहरूमा सुचना र संचारको पहुँच पुगेको छ ।

ख) यस गाउँपालिकाले सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरू:

- संचारको पहुच सबै ठाउमा सहजरूपमा उपलब्ध हुन नसकेको ।
- कृषिमा व्यवसायिकरण र विविधिकरण हुन नसकेको हाल निर्वाहमुखि कृषि प्रणाली मात्र भएको ।
- पर्यटन क्षेत्रको पहिचान हुन नसकेको र आन्तरिक पर्यटनलाई प्रवर्दन गर्न नसकिएको ।
- खनिज पदार्थ फलाम सेलेट आदिको सम्भावना हुदा हुदै पनि पहिचान गर्न नसकिएको ।
- बेरोजगारिका कारण युवा जनशक्ति विदेश पलायन हुनु परेको र व्यवस्थापन गर्न नसकिएको ।
- आन्तरिक आम्दानीमा बृद्धी गर्न सकिएको छैन ।

ग) यस गाउँपालिकाको अवसरहरू:

- यस गाउँपालिकामा उत्पादित कृषि, पशुजन्य, जडिवुटी फलफुल, तरकारी नगदेवालि आदि वस्तुको उत्पादन तथा संकलन केन्द्रको स्थापना तथा सहज रूपमा निर्यात गरि आय आर्जनमा बृद्धि गर्न सकिने ।
- पर्यटन जन्य श्रोतहरूको पहिचान र पर्वदन गरि आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको विकास गर्न सकिने ।
- यस गाउँपालिका भित्र विभिन्न क्षेत्रमा रहेको खनिज पदार्थ फलाम खानि सेलेट आदिको खोज अनुसन्धान गरि रोजगारीको सृर्जना गर्न सकिने ।
- विधुत उत्पादनमा ठुलो सम्भावना रहेकोले यस कुरालाई जोड दिएमा यस गाउँपालिकाका जनताको जिवनस्तर बृद्धी हुने देखिन्छ ।
- खनिज पदार्थको सम्भावना रहेकाले यसको उत्खनन् गरेमा आत्मनिर्भर गाउँपालिका बन्न सक्ने देखिन्छ ।

घ) यस गाउँपालिकाका चुनौतिहरू:

- विकट भौगोलिक अवस्थितिका कारण सबै वडाहरूमा विकासका पूर्वाधारहरूको विस्तार गर्न कठीनाई ।
- वारम्बार विपदका कारण भौतिक तथा मानविय क्षेति हुने भएकाले विकास निर्माणमा अवरोध ।
- निर्वाहमुखि कृषि प्रणालिलाई व्यवसायिकरण र विभिधिकरण गर्नका लागि प्रयास स्रोतको अभाव रहेको ।
- आर्थिक मानविय स्रोत साधानको सिमितताका विच जनताका असिमित मागहरू सम्बोधन गर्न कठिनाई छ ।

गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू,

अव म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ मा लिइने क्षेत्रगत निती तथा गरिने कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

क्षेत्रगत नितीहरू

१ भौतिक पूर्वाधार .

- भुकुम्पबाट प्रभावित बस्तिहरूलाई आगामी १ वर्ष भित्र स्थानान्तरण तथा आवास को व्यवस्था गरिसकिनेछ ।
- सबै वडा कार्यालयहरूमा आगामी २ वर्ष भित्र सडक पुर्याई नियमित यातायात सुविधाको ब्यवस्था हुनेछ ।
- सडक पुल निर्माणका लागि सबै नदि खोलामा डिपिआर तथा निर्माणका लागि संघ प्रदेश सरकारमा पहल गरिने छ ।
- सडक सञ्जाललाई अन्तर जिल्ला अन्तर पालिका तथा अन्तर वडा संग छोटो ,सरल र सहज रूपमा सञ्चालन गर्ने वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
- निर्माण भएका सडकहरूमा नियमित यातायात सुचारु गरि सडकको स्तर उन्नती गरिने छ । ।
- वडा नं ५ को कोट देखि बझाङ्ग सम्मको सडकको डिपिआर तयार गरिनेछ भने निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ ।
- वडा नं ३ वडा नं २ र वडा नं १ मा पर्ने मोटरपुल निर्माण कार्य आगामी ५ वर्ष भित्र गरिसकिनेछ ।
- वडा नं ६ को सटेडा देखि सिल्का सम्मको मार्ग १ वर्ष भित्र सचालनमा ल्याइनेछ ।
- सबै टोलहरूमा मोटरबाटो जोड्न सडक योजना तयारी पारीने छ ।
- यस पालिका भित्रका झोलगेपुल आवश्यक पर्ने ठाउँहरूमा आगामी ३ वर्ष भित्र निर्माण गरिसकिने छ ।
- २ वर्ष भित्रमा पालिका स्तरमा खेल मैदान निर्माण गरी जिल्ला स्तरको खेलकुद संचालनका लागी पहल गरिने छ ।
- गौमुल गाँउपालिकाको प्रशासनिक भवनको अगाडीको वाल सहितको फिल्ड निर्माण गरी ब्यबस्थित गरिने छ ।
- सबै वडाहरूमा 4G टिप्ने टावरहरू निर्माण गरी नेटवर्क लाई दिगो तथा निरन्तरताका लागी पहल गरीने छ ।

- सबै विधालयहरूको पूर्वाधार निर्माणको कार्य आगामी ३ वर्ष भित्र सम्पन्न गरिसकिने छ ।
- सबै विधालय भित्र इन्टरनेट सेवा सचालन गरिनेछ । यो कार्य आगामी दुइ वर्ष भित्र गरिने छ ।
- आगामी दुइ वर्ष भित्र सबै टोलहरूमा एउटा एउटा सामुदायिक भवन निर्माण गरिने छ ।
- गाउँलाई गाउँशहर बनाउने योजना अगाडी बढाइनेछ । यसका लागि विभिन्न ग्रामिण बस्ती बिज्ञहरूको सहयोग लिइने छ ।
- आगामी दुई वर्ष भित्र वडा नं ६, ४ र ५ मा केन्द्रीय विधुत प्रशारण लाईन विस्तार र सचालन गर्न विशेष पहल गरिने छ ।
- आगामी २ वर्ष भित्र आवश्यक खेतीयोग्य जमिनमा प्रायास सिचाईको व्यवस्था गरिने छ ।

२ आर्थिक विकास तर्फ .

क) कृषि:

- कृषकहरूलाई व्यवसाय अनुसारको अनुदान उपलब्ध गराइने छ ।
- एक घर एक ग्रीन हावस उपलब्ध गराइने छ ।
- कृषी बालि विमा निशुल्क गराइने छ ।
- सहकारी मार्फत कृषी उत्पादनलाई जोड दिइने छ ।
- पालिकामा एउटा कोल्डस्टोर स्थापना गरिने छ ।
- पालिका स्तरमा कृषी संकलन तथा प्रशोधन केन्द्रको स्थापना गरी संचालनमा ल्याइने छ ।
- उत्पादनलाई बजार सम्म पुगाउने अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- सबै प्रकारका विउविजन निशुल्क उपलब्ध गराइने छ ।
- एक घर एक जडिबुटी नर्सरीको निती लिइनेछ सोको लागि राहात कार्यक्रम ल्याइने छ ।
- एक घर दुइ वारी तोरी, पाचै घर मौरी अनिवार्य गरिने छ ।
- सामुहिक कृषी खेती गर्नेलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
- रैथाने बालीहरू उत्पादन गरी बजारीकरणका लागि पहल कदमी गरिने छ ।
- गाँउपालिका स्तरमा विउ बैंक स्थापना गरी बाह्य जिल्ला तथा पालिकामा निर्यात गरिने छ ।
- कृषि पकेट क्षेत्र अनुसार उत्पादनहरू बढाइ कृषी क्षेत्रमा गाँउपालिका लाइ आत्म निर्भर बनाउन जोड दिइने छ ।
- कृषी उपज संकलन तथा बजारीकरणका लागि स्थानिय स्तरमा कम्तीमा १५ युवाहरूलाई रोजगारी सिर्जना गर्न पहल गरिने छ ।
- सबै खालका भुक्तानीहरू मार्फत पूर्ण रुपमा कार्यन्वयनमा ल्याइने छ ।

ख) पर्यटन:

- आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्राउन विशेष योजना बनाइनेछ । मानव निर्मित स्थलहरू निर्माण तथा प्राकृतिक स्थलहरूको खोजी र संरक्षण गरिनेछ ।
- गौमुल गाँउपालिका भित्र रहेका महत्वपूर्ण पर्यटकिय क्षेत्रका लागि पहुँच मार्ग निर्माणका लागि आवश्यक पहल कदमी गरिने छ ।
- वडा नं ४ मा निर्माणाधिन बृहत फनपार्क आगामी एक वर्ष भित्र सम्पन्न गरी संचालनमा ल्याइने छ ।
- महत्वपूर्ण पर्यटकीय क्षेत्रहरूको अवस्था अवलोकन गरी आवश्यक भौतिक पूर्वाधारका योजना निर्माण गर्न पहल गरिने छ ।
- सम्भावित पर्यटकीय क्षेत्रको टोल नजिक होम स्टे का लागि सम्भाव्यत अध्यन गरी पहल कदमी अगाडी बढाइने छ ।
- पर्यटन पर्वधन गर्नका लागि स्थानिय चाँडवपर्वहरूलाई ब्यबस्थित बनाइने छ ।

ग) उद्योग तथा बाणिज्य, सहकारी:

- एक गाउँ एक उत्पादन, एक घर एक उधम को मोडलबाट अगाडी बढीनेछ ।
- विभिन्न कच्चा पदार्थको प्रयोग,रोजगारी सिर्जना तथा पालिकाको पहिचान दिने नमुना काम गरिनेछ ।
- निजी क्षेत्र सग साझेदारी गरिनेछ ।
- घरेलु तथा साना उद्योगहरूलाई अनुदान दिईनेछ भने आवश्यक उपकरण र तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- पालिका भित्र एउटा अर्गानिक अचार उद्योग स्थापना गरिनेछ ।
- अर्गानिक मसला उद्योग स्थापना गरिनेछ । यसका लागि निजी क्षेत्रसग साजेदारी गरिनेछ ।
- यस पालिकाका हरेक परिवारको वार्षिक आमदानी दुई लाख पुऱ्याईनेछ ।
- हरेक व्यक्ती सहकारीमा र सहकारी मार्फत व्यवसायको निती लिइनेछ ।
- सबै युवाहरूलाई रुचि अनुसारको व्यवसायीक तालिम दिइनेछ ।
- फलाम खानीको अनुसन्धान तथा उत्खनन कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ ।

३) सामाजिक विकास तर्फ

क) खानेपानी तथा सरसफाई:

- एक घर एक धारा योजना अगाडी बढाइने छ । आगामी ४ वर्ष भित्र सबै घरमा धारा पुगाई सकिनेछ ।
- हरेक घरलाई सुन्दर बनाउन सुन्दर घर सहयोग कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- सुन्दर गाउँ बनाउन हरेक घरको आगनमा बगैचा तथा वृक्षारोपण कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- महिनावारीलाई सुरक्षित तथा व्यवस्थित बनाउन हरेक टोलमा सेनेटरी प्याड बैक स्थापना गरिनेछ ।
- हरेक टोलमा एउटा आधुनिक सार्वजनिक सौचालय तथा स्नान गृह निर्माण गरिनेछ ।
- टोलमा ढल निकासको व्यवस्थापन गरी सुन्दर तथा स्वच्छ वातावरण बनाउन समुदाय स्तरमा सचेना मुलक कार्यक्रम गरिने छ ।

ख) स्वास्थ्य:

- सबै टोलहरूमा स्वास्थ्य सस्थाहरू स्थापना गरिनेछन जहाँ सबै आधुनिक सुविधाहरू भएका हुनेछन् ।
- हरेक परिवारलाई स्वास्थ्य विमा अनिवार्य गराइने छ । पालिकाबाट सुविधा प्राप्त गर्ने सबैलाई अनिवार्य स्वास्थ्य विमा गराइने छ ।
- ११० प्रकारका औषधी व्यवस्थापन र ठुलो उपचारलाई सहयोग कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूको सुविधालाई बैज्ञानिक ढंगले व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- वडा न ६ मा १० शैया अस्पताल स्थापना गरिनेछ भने वडा नं २ मा निर्माणधिन अस्पताल १ वर्ष भित्र सचालनमा ल्याइनेछ ।
- कोही पनि बालबालिका कुपोषित नहुन दिन पोषण कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- गर्भवती चेकजाँच नियमित गरिने छ ।
- सुत्केरी हुन नसकेका जटिल अवस्थामा तत्काल उद्धारका लागि हेलिकप्टर, एम्बुलेन्स तथा अन्य दुत्र व्यवस्था गरिनेछ ।
- प्रत्येक विधालयमा स्वास्थ्य सम्बन्धि शिक्षा दिइनेछ । त्यसका लागि पालिकामा विधालय नर्सको व्यवस्था गरिनेछ ।

ग) शिक्षा:

- विधार्थीहरूलाई घोगाउने भन्दा पढ्ने खोज अनुसन्धान गर्ने विधीलाई बढावा दिइनेछ ।
- विधालय स्तरबाटै बालबालिकाको चौतर्फी विकासका लागि खेलकुद , नृत्य, गायन तथा अन्य रचनात्मक क्रियाकलापमैत्री वातावरण सिर्जना गराइनेछ ।
- सम्पूर्ण विद्यालयमा दिवा खाजा कार्यक्रम व्यवस्थित गर्न उचित पारिश्रमिक सहित भान्से र भान्सा घरको व्यवस्था गरिने छ ।
- विषयगत शिक्षक मिलान तथा शिक्षकद्वारा ज्ञान आदान प्रदान गर्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ ।
- हरेक शिक्षकको हातमा ल्यापटप, शिक्षकलाई तालिम ,सुचना मैत्री शिक्षा र स्वच्छ वातावरण मैत्री विधालय बनाईनेछ ।
- निजी विधालय सँग सहकार्य गरि ज्ञानको आदान प्रदान मार्फत बालबालिकालाई योग्य बनाइने छ भने त्यसका लागि सबै शिक्षकहरूलाई अनिवार्य तालिम दिइनेछ ।
- विद्यालयमा अनिवार्य इन्टरनेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- इ सि डि का शिक्षिकाहरूको शैक्षिक योग्यता अनिवार्य १२ पास गरेको हुनु पर्ने छ ।
- आगामि आ व भित्र कक्षा १ बाट अनिवार्य अंग्रेजी माध्यम लागु गरिने छ । यसका लागि दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन गर्दै लगिने छ ।
- माध्यमिक विद्यालयहरूमा अनिवार्य व्यवस्थापन संकायमा प्रमाणपत्र तह पास गरेको लेखापाल राखिने छ ।
- पालिका भित्र संचालित विद्यालयमा सिकाइ गुणस्तर मुल्याङ्कनका आधारमा विद्यालय र विषयगत शिक्षकलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- मा वि निमावि शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउन प्रोजेक्टरको व्यवस्थापन गरी प्रोजेक्टरद्वारा अध्यापन गराउने व्यवस्था गरिने छ ।
- शैक्षिक गुणस्तका लागी अन्तर विद्यालय शिक्षक विद्यार्थी अबलोकन भ्रमण गराइ शिक्षाको गुणस्तर सुधार गरिने छ ।

घ) संस्कृति:

- पालिकामा एउटा सास्कृतीक सग्राहालय निर्माण गरिनेछ ।
- लोपउन्मुख भेषभुषा तथा सास्कृतीको जर्गेना गर्न साँकृतिक सप्ताह मनाउने व्यवस्था गरिनेछ ।
- परम्परागत मठमन्दीर पुर्ननिर्माण गरिनेछन् ।
- हरेक वर्ष साँस्कृतिक महोत्सव मनाइने छ ।
- स्थानिय चाँडपर्वहरू संकृती झल्कने खालको पालिका भरीको संकृति डायरी निर्माण गर्न गाथा कला संकृती शब्दहरू संकलन गरी प्रकाशन पश्चात पालिका स्तरको संग्राहलमा राखिनेछ ।

ड) युवा तथा खेलकुद:

- युवाहरूलाई शिप युक्त बनाइ उत्पादनमुलक कार्यमा सलग्न गराइनेछन ।
- दिगो व्यवसायमा सलग्न गराउन अनुदान तथा औद्योगिक उपकरणको व्यवस्था गराइने छ ।
- पालिकामा बर्षको एकपटक युवा शिप परिक्षण सम्मेलन गरिने छ ।
- युवाहरूको प्रोत्साहनको लागि बर्षमा एकपटक खेलमहोत्सव गराइने छ ।
- युवा लक्षित गरी प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमा थप जोड दिइने छ ।

ड) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण:

- सबै प्रकारका विभेद अन्त्यका लागि विशेष कार्यक्रम ल्याइने छ ।
- सबै दलित समुदायका सबै परिवारका लागि एक परिवार एक आयआर्जन कार्यक्रम ल्याइने छ ।
- भूमिहिन दलित तथा विपन्न परिवारलाई जमिनको व्यवस्था गरिने छ ।
- दलित तथा विपन्न समुदायका उच्च शिक्षा अध्ययनरत छात्राछात्रहरूलाई छात्रवृद्धीमा विशेष प्राथमिकता दिइने छ ।
- महिलाहरूलाई पुरुष सरहको समान सहभागितामा पुराउन महिला लक्षित क्षमता अभिवृद्धी तालिम संचालन गर्ने, महिला अनुकूल निती बनाउने र अनुदानका कार्यक्रम लागु गरिनेछन ।
- एक घर एक महिला क्याप्टन, एक टोल एक महिला समुह, एक वडा एक महिला मञ्च गठन गरिनेछ ।
- सबै विधालयमा बालकलव गठन गरिनेछ । बालकलवलाई आवश्यक क्षेत्रमा सहभागिताको सुनिश्चितताको निती लिइनेछ ।
- ज्येष्ठ नागरिक मञ्च गठन गरिनेछ । ज्येष्ठ नागरिक गफ चौतारी निर्माण गरिनेछन ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई ऋ मार्फत खातामा भुक्तानी गरी बैंक मार्फत सबैको घरनै पुराउने व्यवस्था गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई समानता तथा दक्षता अनुसारको काम र आवश्यक तालिमहरूको व्यवस्था गरिनेछ ।

४) वन वातवरण तथा विपद् व्यवस्थापन:

- वन क्षेत्रको संरक्षणका लागि वन उपभोक्तालाई सक्रिय बनाइनेछ । हरेक वन उपभोक्ता समितिलाई तालिम तथा आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- भूमि बैंकको स्थापना गरि भूमिविहीन तथा इच्छुक व्यवसायीलाई उपयोगमा लगाइनेछ ।
- जलवायु अनुकूलन कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- कटान हुदै गएको जमिनको संरक्षणका लागि तड्बन्धन तथा वृक्षारोपण कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- हरेक विपद्को सामाना गर्न तथा विपदमा परेकाको लागि आवश्यक राहतलाई दुर्तमार्गको व्यवस्था गरिनेछ ।
- एक वडा एक हेलिप्याड निर्माण गरिने छ ।
- वडामा विपद् व्यवस्थापनका सामाग्रीहरू पूर्व तयारी अबस्थामा राखी आवश्यकता अनुसार राहत वितरण गरिने छ ।
- पालिका स्तरमा र वडा स्तरमा विपद् उत्थानिशल योजना निर्माण गरी कार्यन्वयन मा ल्याइने छ ।
- विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी हप्तापमा १ दिन रेडीयो एफ एम द्वारा सचेतना मुलक सन्देश प्रशारण गरिने छ ।
- विपद् व्यवस्थापनमा लागी एक टोल एक सुचनादाता छनैट गरी सुचक मार्फत मासिक विपद डाटा अपडेट गरिने छ ।

५) सुशासन तथा संस्थागत विकास

- कार्यालयको कामलाई पारदर्शि र प्रविधी मैत्री बनाइनेछ ।
- स्थानिय सरकाले दिने सबै सेवा तथा राजश्व इन्टरनेटको माध्यम दिन स्टम सफ्टवेयरको व्यवस्थापन गरी कार्यन्वयनमा ल्याइने छ ।
- आगामी श्रावणबाट पालिका तथा पालिका अन्तरगतका सबै कार्यालयबाट सम्पादन हुने कामको सार्वजनिक सुनुवाइ हरेक महिनाको अन्तिम दिनमा अनिवार्य गरिनेछ ।
- सबै प्रकारका सुचना प्रकाशन ,यातायात भाडा,तथा खरिद गर्नु पर्ने बस्तुका लागि श्रावण महिना भरि सुचनाद्वारा सुचिकृत गरि सुचिकृत भएका मध्यबाट कार्य अगाडी बढाइनेछ ।
- हरेक सुचनालाई सबै नागरिकको मोवाइलमा पुग्ने गरि एसएमएस प्रणाली लागु गरिनेछ ।
- राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पन्जिकरण विभागले तोकिय बमोजिमको कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यन्वयन गरिने छ ।
- सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय बनाउन कर्मचारीहरू पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास गर्न जोड दिइने छ ।
- गाँउपालकाले गरेका कामको त्रैमासिक रूपमा पालिका स्तरमा क्षेत्रगत रूपमा समिक्षा गरिने छ ।
- बजार अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन,कालोबजारी नियन्त्रण गर्न नियमित बजार अनुगमनको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- पालिकाको मोवाइल एप्स निर्माण गरिनेछ ।

- आजको काम आजै भोलिको काम भोली निती लागु गरिनेछ ।
- कार्यालयको सेवालार्इ जनता अनुकुल बनाईनेछ ।
- सबै जनप्रतिनिधीहरू र कर्मचारीहरूलाई प्रविधीमा जोडिनेछन ।
- हरेक महिनाको कामको प्रगतिको सुचना जनताको घरमा पुराउने व्यवस्था गरिनेछ ।
- बार्षिक रूपमा वडा स्तरमा अन्तरक्रिया तथा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गरिनेछ ।
- बार्षिक रूपमा स्थानीय सरकारको कामको सर्वेक्षण तेस्रो पक्षलाई जिम्मा दिएर हरेक नागरिकमा गएर गरिनेछ ।
- पालिकालार्इ आन्तरिक आयमा मजबुद बनाउन राजस्व बृद्धीलार्इ विशेष जोड दिइनेछ ।
- पालिका भित्रका प्राकृतिक स्रोतहरूको समुचित व्यवस्थापन गरि पालिकाको आन्तरिक स्रोत बृद्धी सँग जोडीने छ ।
- आग्रह वा पूर्वाग्रह विहिन भएर बजेट बिनियोजनमा आवश्यकतालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- विभिन्न गैर सरकारी सहकारी नीजी क्षेत्र सँग साजेदारी को निती लिइनेछ ।
- गौमुल गाँउपालिकाले गरेका हरेक कामको नतिजाहरू गाँउपालिकाको **Website** माफत सार्वजनिक गरिने छ ।
- अत्यावश्यक बाहेक पालिकालाई आर्थिक भार पर्ने गरि कुनै पनि करार कर्मचारी व्यवस्थापन गरिनेछैन ।
- पालिका तथा पालिका अन्तरगतका सबै कार्यलयबाट हरेक बस्तुको प्रयोगमा पारदर्शिता अपनाइनेछ ।
- मदिरा सम्बन्धि गरिएको व्यवस्थालाई थप कडाइका साथ लागु गरिनेछ । सेवन कर्ता र विक्री कर्ताको रेकर्ड हरेक बर्ष सार्वजनिक गरिनेछ ।
- सार्वजनिक पदधारण गरेका जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारी जो कोहीले मदिरा विक्रीवितरण गर्न पाइनेछैन ।
- मदिरालाई नियम विपरित सेवन गर्ने र विक्रीवितरण गर्नेलाई पालिकाबाट तथा अन्य सघ सस्थाबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधाबाट पुर्ण रूपमा बन्चीत गरिनेछ ।
- देशका लागि दुइ दिन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पालिका स्तरमा काम गर्ने कर्मचारीहरूको बार्षिक कार्य सम्पादन मुल्याङ्कनका आधारमा प्रोत्साहन गरिने छ ।

गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू,

यस निती तथा कार्यक्रममा केही नया र केही पुराना नितीहरूलाई निरन्तरता दिइएके छ । यसलाई कार्यान्वयन गर्न सबै सभाका सदस्यज्यूहरूले इमान्दारिता साथ लागनु हुनेछ भन्ने अपेक्षा राखेके छु । अन्तमा निती तथा कार्यक्रम तयारीमा सहयोग गर्नु हुने जनप्रतिनिधि, कर्मचारी साथीहरू अन्य महानुभावज्यूहरू प्रति आभार व्यक्त गर्दछु ।